

4. Новосадов Я. Г., Мозгальова Н. Г. Історія становлення флейтового мистецтва. *Науковий часопис НПУ. імені Михайла Драгоманова*. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 2023. Т. 29. с. 222–229
5. Mozgalova, N., & Novosadova, A. (2023). Genre-style innovations in the oeuvre of modern Ukrainian composers. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (4), 56-63. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-4-7>
6. Novosadova, A., Mozgalova, N., & Novosadov, Y. (2024). The figure of G.P. Teleman as one of the founders of the flute repertoire of the baroque era. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (4), 36-41. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2023-4-5>

Бистрицький К., м. Вінниця

здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ВИКОНАВСТВА ХІХ СТОЛІТТЯ

Постановка проблеми. Виконавство у ХІХ століття займало важливу частину музичного мистецтва та освіти, сконцентрувавши в собі універсальні характеристики музичних інструментів. Виконавство є феноменом, у якому концентрується процес музично-історичного, жанрово-стильового розвитку. Важливо зазначити, що українські музиканти ХІХ розвивали національний стиль у виконавстві, включаючи специфічні характеристики інтерпретації, використання національних мелодій та традиційних музичних інструментів. Інтеграція фольклорних елементів у музику цього періоду сприяла формуванню унікального звучання та ідентичності української музики. Разом з тим вітчизняні музиканти співпрацювали представниками європейської музичної традиції ХІХ століття. Дослідження виконавської практики ХІХ століття зумовлена необхідністю відтворення його ретроспективи.

Аналіз наукових публікацій. Проблеми виконавства присвячені роботи В. Апатського, П. Муляра, Д. Андросової, І. Єргієва, І. Єрмака, А. Карпяка та інших. Питання розвитку виконавських шкіл розглядали В. Антонюк,

Л. Кияновська, Н. Кашкадамова, В. Рожок та інші. Дослідженню різних аспектів інтерпретації музичних творів присвячені роботи О. Маркової, В. Москаленко, С. Шипа та інших.

Мета статті – дослідити особливості виконавства України XIX століття.

Виклад основного матеріалу. Виконавство у XIX столітті є наслідком значних змін у музичному світі. Романтичний період у музиці характеризувався виразністю та почуттєвістю у виконавстві. Даний час був періодом розквіту оперного жанру. А відтак, поширення даного жанру потребувало високого рівня майстерності вокалістів та оркестру. Музиканти та співаки акцентували увагу на виразності, емоційній глибині та індивідуальності інтерпретації музичних композицій.

У XIX столітті відбувся значний розвиток інструментальної музики. Такі виконавці та композитори як Ф.Ліст, Й.Брамс, Ф. Шопен, Н. Паганіні та інші, створювали велику кількість інструментальних творів, які вимагали високого рівня технічної вправності виконавців. Вони прагнули передати не лише нотний текст, а й внутрішні почуття та емоції. Це дозволило вільно інтерпретувати музичні твори, надаючи їм своєрідний виразний характер.

У другій половині XIX століття виконавство отримало нові можливості розвитку завдяки технічним інноваціям інструментів, таким як розвиток фортепіано, винахід нових музичних інструментів та розширення можливостей запису та передачі музики. Зокрема, «флейти другої половини XVIII – початку XIX століття значно відрізнялись від зразків минулих століть. Багато майстрів прагнули удосконалити флейту відповідно до існуючих вимог та цілей» [3, с.224].

Тенденції розвитку інструментального виконавства в Україні у XIX столітті можна визначити на основі культурних та історичних контекстів того часу. У даний період спостерігався розвиток музичної освіти. З'явилися музичні школи, консерваторії, де молоді музиканти могли отримати системну освіту та професійну підготовку.

Український фольклор мав значний вплив на інструментальне виконавство. Музиканти використовували традиційні мелодії, ритми та мотиви

у своїх творах, що сприяло розкриттю унікального звучання та ідентичності української музики. У XIX столітті почало активно розвиватися інструментальне ансамбльне виконавство. Формувалися різноманітні ансамблі, такі як камерні оркестри, струнні квартети, духові ансамблі та інші, що дозволяло музикантам співпрацювати та створювати складні музичні композиції. У мистецтві XX та XXI століть також прослідковується вплив фольклору. «Він обґрунтовується посиленою композиторською увагою до національних витоків та переосмисленням фольклорних інтонацій крізь призму сучасних композиторських прийомів» [4, с.61].

Українські виконавці та композитори XIX столітті вступали в активну взаємодію з представниками європейської музичної культури. Це відображалось у прийнятті та інтерпретації нових музичних течій, стилів та ідей. Названі тенденції свідчать про багатогранність та динаміку розвитку інструментального виконавства в Україні у XIX столітті, які відобразилися у формуванні та розвитку української музичної культури того часу.

Висновки. Українські музиканти у XIX столітті активно сприяли формуванню культурної самосвідомості. Фольклорні традиції мали значний вплив на українське виконавство XIX століття. Вони стали основою для формування унікального звучання та ідентичності української музики того періоду. Українські музиканти активно розвивали національний стиль у виконавстві, використовуючи національні мелодії, традиційні ритми та інструменти, що сприяло виникненню відмінного від європейського звучання. Це сприяло розширенню культурного обміну та розвитку музичного мистецтва. Українські музиканти виявили високий технічний рівень володіння різними музичними інструментами. Зазначені особливості виконавства у XIX столітті свідчать про багатогранність та важливість українського музичного мистецтва того періоду, його вплив на формування культурного образу України та важливу роль у національному розвитку.

Література

1. Апатський В. Н. Історія духового музично-виконавського мистецтва. *Київ: Задруга. 2011. 320 с.*
2. Кияновська Л. О. Галицька музична культура ХІХ–ХХ ст. : навчал. посібник. Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. 424 с.
3. Новосадов Я. Г., Мозгальова Н. Г. Історія становлення флейтового мистецтва. *Науковий часопис НПУ. імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 2023. Т. 29. с. 222–229.*
4. Mozgalova, N., & Novosadova, A. (2023). Genre-style innovations in the oeuvre of modern Ukrainian composers. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (4), 56-63. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-4-7>

Бичок О., м. Вінниця
здобувач ступеню вищої освіти «бакалавр»

ФОРТЕПІАННА МУЗИКА ДЛЯ ДІТЕЙ В ТВОРЧОСТІ БОГДАНИ ФІЛЬЦ

Постановка проблеми. В сучасній музичній культурі осмислення й розробка методологічних, теоретичних і методичних проблем музичної творчості (а значить, і музично-виконавського мистецтва) набуває нової сили. Вагоме місце серед сучасних українських композиторів займає Богдана Михайлівна Фільц — яскрава представниця львівської композиторської школи. Творчість композиторки є самобутнім явищем, вона має власну вироблену музичну мову і не містить прямих наслідувань видатних творчих постатей. Про музичну мову Богдани Фільц цікаво висловився відомий композитор та музикознавець А. Рудницький, зазначаючи: «Музична мова композиторки обмежена і конвенціональна, але своїми обмеженими музичними засобами вона користується зі смаком і мистецькою ощадливістю» [6, с. 185]. Виховні можливості фортепіанної музики Б. Фільц впливають з кола музичних образів